

Συνέδρια της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση

Τόμ. 1 (2005)

3ο Συνέδριο Σύρου στις ΤΠΕ

Η πρώτη μου βόλτα στο δάσος (Ένα παραμύθι από μεγάλα παιδιά)

Κων/να Παπαλουκά, Παναγιώτης Ζάφειρας,
Ελισάβετ Τσαγκουρνού

Βιβλιογραφική αναφορά:

Παπαλουκά Κ., Ζάφειρας Π., & Τσαγκουρνού Ε. (2024). Η πρώτη μου βόλτα στο δάσος (Ένα παραμύθι από μεγάλα παιδιά). *Συνέδρια της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση*, 1, 205–209. ανακτήθηκε από <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/cetpe/article/view/6215>

Η ΠΡΩΤΗ ΜΟΥ ΒΟΛΤΑ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ

(Ένα παραμύθι από μεγάλα παιδιά)

Παπαλουκά Κων/να
Εκπαιδευτικός Β΄ θμιας Εκπαίδευσης
Νηπιοβρεφοκόμος
2^ο ΤΕΕ Χαλανδρίου

Τσαγκουρνού Ελισάβετ
Εκπαιδευτικός Β΄ θμιας Εκπαίδευσης
Νηπιαγωγός
2^ο ΤΕΕ Χαλανδρίου

Ζάφειρας Παναγιώτης
Εκπαιδευτικός Β΄ θμιας Εκπαίδευσης - Μαθηματικός (ΠΕ3)
τ. Επιμορφωτής ενδοσχολικής επιμόρφωσης ΥΠ.Ε.Π.Θ.
2^ο ΤΕΕ Χαλανδρίου
pzafeir@sch.gr / <http://users.sch.gr/pzafeir>

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία αυτή είναι ένα παραμύθι. Ένα παραμύθι που έγινε από τους μαθητές και τις μαθήτριες της Α΄ Τάξης του Β΄ Κύκλου του τμήματος Β. Νηπιοβρεφοκόμων του 2^{ου} ΤΕΕ Χαλανδρίου (Αθήνα) τη σχολική χρονιά 2003-2004 και στο πλαίσιο των Μαθημάτων: Οργάνωση Βρεφονηπιακών τμημάτων και μορφές δραστηριοτήτων προσχολικής αγωγής, Αισθητικής Αγωγής, Μουσικοκινητικής Αγωγής, Χρήση & εφαρμογή Η/Υ.

Οι μαθητές έγραψαν ένα παραμύθι θέτοντας και επεξεργάζοντας τους παιδαγωγικούς στόχους της εργασίας που παράγεται και περιλαμβάνει την έκδοση του παραμυθιού σε δύο μορφές, σε έντυπη και σε CD-Rom, με τη βοήθεια της υπολογιστικής τεχνολογίας στο εργαστήριο πληροφορικής του σχολείου.

Στόχος της έκδοσης του παραμυθιού σε δύο μορφές είναι η διαθεματική προσέγγιση της ενότητας «Η πρώτη μου βόλτα στο δάσος», δια μέσου των προγραμματισμένων δικών μας ερωτήσεων και των αναδύμενων δραστηριοτήτων του παιδιού της προσχολικής ηλικίας, που προκύπτουν ως ενέργειες από τη δημιουργική ανάγνωση του βιβλίου.

Στους στόχους επίσης αναφέρουμε, την καλλιέργεια της προφορικής, αλλά και γραπτής επικοινωνίας, την ανάπτυξη μαθηματικών δεξιοτήτων, τη γνωριμία του φυσικού και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, τη συμμετοχή στη δραματοποίηση ιστοριών, στη μουσική και φυσική αγωγή, τη προτροπή για εικαστική έκφραση και την εξοικείωση στη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή που είναι δυνατόν να επιτευχθούν για το παιδί προσχολικής ηλικίας έχοντας ως οδηγό τον Μελένιο, τη μικρή αρκούδα της ιστορίας μας.

Οι Καθηγητές που συνεργάστηκαν γι' αυτή την εργασία είναι, Παπαλουκά Κων/να Νηπιοβρεφοκόμος, Τσαγκουρνού Ελισάβετ Νηπιαγωγός, Ζάφειρας Παναγιώτης Μαθηματικός.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Προσχολική αγωγή, Αισθητική Αγωγή, Μουσικοκινητική Αγωγή

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Η δραστηριότητα αυτή έδωσε την ευκαιρία στους μαθητές να έρθουν σε επαφή με τις πρακτικές εφαρμογές των γνώσεων που αποκτούν στο Τεχνικο-Επαγγελματικό-Εκπαιδευτήριο, για την ανάπτυξη της τεχνολογίας ή άλλων επιτευγμάτων και τη χρήση τους στην επαγγελματική τους καθημερινότητα.

Σκοπός της συνεργασίας ήταν η δημιουργία κινήτρων για την ανάπτυξη της δημιουργικότητας και φευρετικότητας των μαθητών και εκπαιδευτικών, αλλά και η δυνατότητα ανάδειξης όσων μαθητών έχουν ιδιαίτερες δεξιότητες και κλίσεις στον τεχνολογικό, επιστημονικό ή καλλιτεχνικό τομέα.

Με τη χρήση των νέων τεχνολογιών η εφαρμογή της δραστηριότητας στο σχολείο μας (2^ο ΤΕΕ Χαλανδρίου -Δευτεροβάθμια Επαγγελματική Εκπαίδευση) έδωσε:

Α) τη δυνατότητα στους εμπλεκόμενους μαθητές και μαθήτριες να αποκτήσουν επαγγελματικές δεξιότητες - εμπειρίες από το χώρο εργασίας και

Β) την ευκαιρία εξακρίνωσης των σχολικών δραστηριοτήτων από το αναλυτικό πρόγραμμα των ειδικοτήτων σε πεδία προσομοίωσης των δραστηριοτήτων που θα εφαρμόσουν στο χώρο του μελλοντικού τους επαγγέλματος.

Η σύνδεση των διδασκόμενων μαθημάτων και η προέκτασή τους σε εφαρμογές επιτυγχάνεται μέσα από τη διαθεματική προσέγγιση της εξειδικευμένης γνώσης που παρέχεται σε διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα.

ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

Το μάθημα «Εφαρμογές Η/Υ» που διδάσκεται σε όλους τους μαθητές και μαθήτριες και σε όλες τις ειδικότητες της Α΄ Τάξης του Β΄ Κύκλου σπουδών στα ΤΕΕ, έδωσε την κοινή βάση συνεργασίας των ειδικοτήτων Β. Βρεφονηπιοκόμων και Υπαλλήλων Οικονομικών Υπηρεσιών στο σχολείο μας.

Ως αποτέλεσμα η συνεργασία είχε τη δημιουργία εκπαιδευτικού-εποπτικού υλικού με τίτλο «Η πρώτη μου βόλτα στο δάσος (Ένα παραμύθι από μεγάλα παιδιά)».

Το εκπαιδευτικό υλικό περιλαμβάνει έντυπο υλικό σχετικά με την εξέλιξη ενός σχεδίου εργασίας καθώς και ένα παραμύθι σε ηλεκτρονική μορφή με τίτλο «Η πρώτη μου βόλτα στο δάσος»

2. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Στόχοι

Η στοχοθέτηση του αρχικού σχεδιασμού έγινε σε σχέση με το ανθρώπινο δυναμικό:

- της σχολικής μας μονάδας (μαθητές του σχολείου) που θα ελάμβαναν μέρος στην υλοποίηση του έργου
- των χώρων που θα απευθυνόταν το έργο (παιδιά προσχολικής ηλικίας) ως κίνητρο συμμετοχής σε διάφορα βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα σχέδια εκπαιδευτικής δράσης

Οι ειδικότεροι στόχοι για τους μαθητές και τις μαθήτριες του σχολείου ήταν:

- Η καλλιέργεια των κλίσεων και ταλέντων τους
- Η γνώση για το ρόλο τους μέσα στον επαγγελματικό χώρο.
- Η χρήση νέων τεχνολογιών για την ανάπτυξη των γνώσεων τους.
- Συνδυασμός πληροφορίας και εφαρμογή σε multimedia
- Η ενδυνάμωση των κοινωνικών και επαγγελματικών αξιών με την ενεργό συμμετοχή τους.
- Η συνειδητοποίηση του εργασιακού χώρου ως πεδίου με επιμέρους κατευθύνσεις δραστηριοτήτων.
- Η απόκτηση των απαραίτητων δεξιοτήτων για τη διαχείριση και επίλυση προβλημάτων
- Η ενίσχυση της ικανότητας για αξιολόγηση.
- Η ανάπτυξη της σοβαρής αίσθησης ευθύνης που θα αναλάβουν ως εργαζόμενοι

Έτσι επιδιώξαμε :

- Να αναζητούν πληροφορίες (μέθοδοι έρευνας) και σχετικές με την πρακτική άσκηση του επαγγέλματος και να τις αξιολογούν.
- Να συσχετίζουν τη σημασία της πληροφορίας με το έργο που αναλαμβάνουν.
- Να ασχολούνται εκτενέστερα με τη διερεύνηση του επαγγελματικού τους χώρου.
- Να αναγνωρίζουν τις απαιτήσεις του επαγγέλματος και να διαθέτουν χρόνο για την εξέλιξη μιας εργασίας στον επαγγελματικό τους χώρο.
- Να αναπτύσσουν δεξιότητες ζωής όπως συνεργασία, υπευθυνότητα δημιουργικότητα κ.ά.
- Να έρθουν σε επαφή με τις μεθόδους οργάνωσης εργασίας και τις διαδικασίες παραγωγής σε πραγματικές συνθήκες
- Να χρησιμοποιούν τη φαντασία στον σχεδιασμό project και στην υπεύθυνη επαγγελματική τους παρουσία.
- Να συμβάλλουν θετικά στην επίτευξη στόχων της ομάδας εργασίας (ομαδικό πνεύμα) επιδεικνύοντας ικανότητες τόσο ηγετικές όσο και συμβιβαστικές.
- Να αποκτούν κίνητρα για αλλαγή συμπεριφοράς διατηρώντας θετικές στάσεις ζωής.

Οι ειδικότεροι στόχοι για τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας ήταν να συμμετέχουν στην εξέλιξη του project μέσα από κάποιες προγραμματισμένες δραστηριότητες, αλλά και από αναδυόμενες από τα ίδια τα παιδιά, ώστε να επιτυγχάνεται η αφύπνιση και ανάδυση των δυνάμεων του παιδιού στα εξής μαθησιακά πεδία:

- Ανάπτυξη της γλωσσικής αντίληψης, προφορικής επικοινωνίας ή γραπτής έκφρασης.
- Κατανόηση μαθηματικών εννοιών και η ανάπτυξη απλών μαθηματικών δεξιοτήτων.
- Μελέτη φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.
- Δημιουργία και έκφραση (Εικαστικά - Δραματική Τέχνη & Θέατρο-Φυσική Αγωγή-Μουσική).
- Προσέγγιση στη νέα τεχνολογία με εξοικείωση στις απλές βασικές λειτουργίες των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών.

3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Το Οργανόγραμμα

Βασικά στοιχεία του οργανογράμματος ήταν η επιλογή θέματος, η εμπλοκή των μαθητών σε αυτό καθώς και οι προτάσεις για την επίλυση προβλημάτων κατά την υλοποίηση του.

Ο προαναφερόμενος άξονας οδήγησε στην εξής πορεία (φάσεις υλοποίησης):

- Ευαισθητοποίηση μαθητριών που θα συμμετέχουν στο πρόγραμμα και συγκέντρωση αιτήσεων συμμετοχής .
- Συζήτηση με τις μαθήτριες και επιλογή θεμάτων για το περιεχόμενο της εργασίας τους
- Συγκρότηση υποομάδων στην αρχική παιδαγωγική ομάδα.
- Οργάνωση του προγράμματος (Αποφασίζονται οι ώρες απασχόλησης, προγραμματίζονται οι μετακινήσεις και συναντήσεις, οι δραστηριότητες)
- Ενεργοποίηση για έρευνα αγοράς
- Πραγματοποίηση εκπαιδευτικών επισκέψεων σε Μουσεία κλπ
- Προτάσεις για το περιεχόμενο του έργου και προγραμματισμός της υλοποίησης
- Υλοποίηση προτεινόμενων και προγραμματισμένων κατασκευών/ συνθέσεων
- Τελική σύνθεση μετά από συγκέντρωση τμημάτων του παραγόμενου έργου και σύνδεση σε ενότητες

- Εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος με υλοποίηση σχεδίων εργασίας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας έχοντας ως υποστηρικτικό εκπαιδευτικό υλικό τη δημιουργία του βιβλίου
- Ευαισθητοποίηση των γονέων των παιδιών της προσχολικής ηλικίας
- Έκθεση - Παρουσίαση του έργου
- Διάχυση (ενημερωτικά φυλλάδια, poster)

ΟΦΕΛΗ

Τα οφέλη για το σχολείο, τους εκπαιδευτικούς και τους συμμετέχοντες μαθητές ήταν :

Το σχολείο:

- Έγινε πόλος έλξης για τις μαθητές -εκτός ωρών διδασκαλίας και αποτέλεσε κρίκο σύνδεσης προσχολικής και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- Αναδείχτηκε για τις δημιουργικές του δραστηριότητες
- Εμπλούτισε τη βιβλιοθήκη του με ένα νέο πρότυπο σχέδιο εργασίας (project) και ηλεκτρονικό αρχείο που περιλαμβάνει και παιδικά βιβλία σε CD
- (Τα ηλεκτρονικά αρχεία που περιλαμβάνουν παιδαγωγικό υλικό είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν από τις μαθήτριες του σχολείου, την/τους παιδαγωγό/ούς του χώρου της Προσχολικής Αγωγής για τη δημιουργική απασχόληση των παιδιών με τη χρήση των Η/Υ, αλλά και τους γονείς παιδιών προσχολικής ηλικίας που θέλουν να επεκτείνουν τις γνώσεις τους χρησιμοποιώντας τον Η/Υ παράλληλα με βιβλία)
- Απέκτησε υποδειγματικό εποπτικό υλικό για εφαρμογή προγράμματος σε χώρους απασχόλησης για την ειδικότητα Β. Βρεφονηπιοκόμων
- Ενισχύθηκε με επιπλέον εργαστηριακό εξοπλισμό που είχε ενταχθεί στην εξέλιξη του παραδοτέου έργου
- Σύνδεσε το σχολείο με χώρους εργασίας, αλλά και με άλλες βαθμίδες εκπαίδευσης

Οι Εκπαιδευτικοί:

- Εφάρμοσαν ευέλικτη διδασκαλία με δυνατότητες εξακρίνωσης στο αναλυτικό πρόγραμμα
- Κατέγραψαν και υλοποίησαν τις ιδέες τους
- Επεκτάθηκαν σε καινοτόμες δράσεις και δημιουργικά σχέδια εργασίας
- Ανάπτυξαν συνεργασίες σε βάθος χρόνου με άλλους εκπαιδευτικούς και μαθητές επιδιώκοντας συγκεκριμένους παιδαγωγικούς στόχους
- Αναδόμησαν το περιεχόμενο της πρακτικής άσκησης προτείνοντας ένα σπειροειδές πρόγραμμα που εφαρμόζεται σε προσχολική και δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση.

Οι μαθητές:

- Χρησιμοποίησαν εποικοδομητικά το χρόνο τους
- Ανακάλυψαν ικανότητες και ανέπτυξαν δεξιότητες ζωής, γενικές - κοινωνικές (συνεργασία, πρωτοβουλία, επινοητικότητα, ευρηματικότητα, φαντασία, ανάληψη ευθύνης κλπ) και
- Απέκτησαν επαγγελματικές γνώσεις και εμπειροβιωμτικότητα στην εξέλιξη ενός σχεδίου εργασίας (project).
- Συμμετείχαν δημιουργικά στην παιδευτική διαδικασία παιδιών προσχολικής ηλικίας

- Επέτυχαν ενίσχυση της θετικής εαυτοαντίληψης τους αποκτώντας και επαγγελματικές εμπειρίες (ως προς τους τρόπους οργάνωσης μιας εργασίας, μεθόδους-διαδικασίες παραγωγής προϊόντων σε πραγματικές συνθήκες, αναζήτηση τρόπων επίλυσης προβλημάτων) για επαγγελματική προσαρμογή
- Εμπλούτισαν το προσωπικό τους αρχείο με σχέδια εργασίας (ειδικά οι μαθήτριες της ειδικότητας Β.Βρεφονηπιοκόμων μπορούν να τα προεκτείνουν σε όλα τα μαθησιακά πεδία των παιδιών προσχολικής ηλικίας)
- Ανάπτυξαν ικανότητες για τη διαχείριση δυσκολιών που θα αντιμετωπίσουν στο χώρο εργασίας

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

Στην προσπάθεια μας φάνηκε ότι οι νέες τεχνολογίες μπορούν να βοηθήσουν τους μαθητές μας και να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους αλλά και να είναι αρωγοί στη δυνατότητα επικοινωνίας, συνεργασίας, δημιουργίας και ανάπτυξης.